

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 35
van **JOHAN DANEN**
datum: 24 oktober 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

OVAM - Grondstofverklaringen voor afval- en bunkerolie

Soms is een afvalstof van een activiteit nog bruikbaar als secundaire grondstof voor een andere activiteit. Deze opportuniteit wordt sinds 2012 geregeld door het Materialendecreet en Vlarema onder toezicht van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

Om een afvalproduct als grondstof te mogen hergebruiken heeft men een grondstofverklaring nodig. De aanvraag hiervan wordt streng en nauwkeurig beoordeeld door deskundige medewerkers van de OVAM. In het belang van de volksgezondheid en het leefmilieu is het belangrijk om weten dat de OVAM voorzichtig omspringt met het uitreiken van vergunningen die van afvalstoffen grondstoffen maken, zeer in het bijzonder in de sector van de fossiele brandstoffen. Vervuilde petroleumderivaten bevatten schadelijke bestanddelen die bij verbranding in de atmosfeer terechtkomen en neerslaan in het water of op de bodem. Bovendien is het bijmengen van chemisch afval in bijvoorbeeld bunkerolie een zeer lucratieve zaak. Als die vervuilde olie op zee verbrand wordt, kraait er dikwijls geen haan naar. De Vlaamse Afdeling Milieuhandhaving voerde de voorbije jaren de nodige controles uit op de opmenging van chemisch afval in bunkerolie, maar kreeg hier blijkbaar niet echt vat op. Zo lezen we volgende passage in hun Milieuhandavingsrapport 2017 :

"De controles op de opmenging van chemisch afval in bunkerolie voor zeeschepen liepen sinds 2011. In de beginjaren lag de focus vooral op het verwerkingsproces van olieachtige stromen in havenontvangstinstallaties en op de afgifte van onbruikbare scheepsbrandstof in de havens ("debunkeringen"). Daarna verschoof de aandacht naar de inputstromen die gebruikt worden om bunkerolie samen te stellen, en dan vooral het mogelijke gebruik van afval als input. We kwamen echter tot de conclusie dat een aanpak o.b.v. onze toezichtsbevoegdheden inzake de afvalwetgeving resulteert in een beperkte pakkans heeft; de sector is zwak gereguleerd, veel inputmateriaal komt uit het buitenland waardoor steeds het advies van andere autoriteiten gevraagd moet worden, en een vonnis ter zake van het Europees Hof van Justitie in 2013 wordt door verschillende rechtbanken aangehaald om bepaalde mengpraktijken toe te blijven laten. De kennis die de afdeling in deze materie heeft opgebouwd zal ze in de toekomst blijven gebruiken in ad hoc dossiers."

1. Hoeveel grondstofverklaringen of toelatingen voor het hergebruik van afvalolie of afgewerkte olie als secundaire brandstof werden afgegeven door de OVAM de voorbije vijf jaren? Aan welke bedrijven?

2. Hoeveel grondstofverklaringen of toelatingen voor het hergebruik van bunkerolie van schepen als secundaire brandstof werden afgegeven door de OVAM de voorbije vijf jaren? Aan welke bedrijven?
3. Op welke manier was de minister of haar kabinet betrokken in de procedure voor het afleveren van deze grondstofverklaringen? In hoeveel gevallen werden adviezen verstrekt aan de OVAM? In hoeveel gevallen werden beslissingen van de OVAM door het kabinet overruled?
4. In welke mate worden de Amerikaanse "ASTMD396-02 Standards specification for Fuel Oils" (ASTM = American Society for Testing and Materials) door de OVAM als norm gehanteerd voor de erkenning van bunkerolie van schepen als secundaire brandstof?
5. Welke initiatieven zal de minister nemen om de controles op de kwaliteit van bunkerolie en op het bijmengen van chemisch afval in bunkerolie op te voeren, te verstrengen, te coördineren met andere overheden?

ANTWOORD

op vraag nr. 35 van 24 oktober 2018

van **JOHAN DANEN**

1. De OVAM heeft de voorbije 5 jaar 4 grondstofverklaringen afgeleverd voor het gebruik van opgewerkte afvalolie als grondstof voor de aanmaak van scheepsbrandstoffen. Het betreft de firma's:
 - a. Slicker Recycling Limited, Worcestershire – UK;
 - b. Oil Salvage Ltd, Merseyside – UK;
 - c. HFM Horst Fuhse Mineraloelraffinerie GmbH, Hamburg – DE (2 grondstofverklaringen).
2. Er werden geen grondstofverklaringen afgeleverd voor hergebruik van bunkerolie.
3. Het kabinet of de minister was niet betrokken bij het afleveren van deze grondstofverklaringen door OVAM. Er werden hierover geen adviezen verstrekt aan OVAM en de beslissingen van OVAM werden niet overruled.
4. De meest in de bunkerwereld gehanteerde norm voor scheepsbrandstoffen is de ISO 8217. De ASTM-norm is een andere norm die minder gebruikt wordt. Een van de mogelijke aftoetsingscriteria om een einde-afval-status toe te kennen is of het materiaal rechtstreeks kan toegepast worden als een product. Een product wordt dan in deze context omschreven als een materiaal dat voldoet aan een productnorm voor scheepsbrandstoffen.
5. De OVAM heeft reeds een kader uitgewerkt om te beoordelen of opgewerkte afvalolie in aanmerking kan komen als grondstof voor scheepsbrandstoffen. Recent werd aan VITO de opdracht gegeven om het gebruikte normeringkader te evalueren. Begin volgend jaar zal op basis van dat studiewerk bepaald worden of de normen en de daaraan gekoppelde meetmethoden moeten worden herzien.
Om te garanderen dat de bunkerbrandstoffen vrij zijn van illegaal bijgemengde afvalstoffen is een uitgebreide analyse en kennis nodig van alle inputstromen die door de bunkerbedrijven gemengd worden. Dit toezicht gebeurt door de afdeling Handhaving.